מדיניות הדו־לשוניות והמנדרינית כנכס מסחרי: השוואה לז'נבה ולהונג קונג

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

ז'נבה בין שלוש שפות

מעמדה של ז'נבה הוא תמונת ראי של מעמד סינגפור. הצרפתית היא השפה העיקרית של 79% מתושבי הקנטון. החוקה הקנטונלית משנת 2012 מכריזה על הצרפתית כשפה הרשמית ומטילה על המדינה את ההגנה עליה. ברמה הפדרלית, הגרמנית, השפה העיקרית של כ־62% מאוכלוסיית שווייץ, היא שפת הרוב, בפועל שפת הרשויות הפדרליות ושפת המרכז הפיננסי של ציריך. האנגלית היא שפת העבודה של מוסדות רבים והשפה העיקרית של כ־12% מתושבי ז'נבה.[1] ז'נבה לא בחרה את שפותיה. היא ירשה את הצרפתית ונאלצת להגן עליה מפני האנגלית, ובה בעת היא זקוקה לגרמנית כדי לעבוד מול הרשויות הפדרליות.

הניגוד לסינגפור טמון בתפקיד המדינה. שווייץ מגינה על השפות הטריטוריאליות ומשאירה את השאר לשוק. סינגפור הקצתה תפקידים לשפותיה ועיצבה מחדש את דיבור אוכלוסייתה בתוך דור אחד. הצרפתית של ז'נבה היא שפת אם המשרתת גם שוק של כמה מאות מיליוני דוברים. המנדרינית של סינגפור היא "שפת אם" במובן הפוליטי, ושפה נלמדת עבור רבים מדובריה. היא משרתת את השוק העצום של סין ושל התפוצה הסינית. שני המרכזים ניצבים בפני אותו לחץ: האנגלית צוברת מעמד כשפת הבית של המעמד המקצועי, ולכן יש לשמר את השפה השנייה במאמץ מכוון.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

הונג קונג: דו־כתבית ותלת־לשונית

הונג קונג היא המתחרה הקרובה ביותר של סינגפור על העסקים הסיניים. המדיניות שלה מתארת את היעד כ"דו־כתבי ותלת־לשוני" (biliterate and trilingual): סינית ואנגלית בכתב, קנטונזית, אנגלית ופוטונגהואה (Putonghua) בדיבור. במפקד 2021 דיברו בדרך כלל 88.2% מהתושבים בני חמש ומעלה קנטונזית, 4.6% אנגלית ו־2.3% מנדרינית. שיעור המסוגלים לדבר אנגלית עמד על 58.7%, לעומת 54.2% למנדרינית.[2] הסינית של הונג קונג היא שפת האם שלה במובן הרגיל, ואילו האנגלית שלה היא שפה נלמדת. בסינגפור נכון יותר ויותר ההפך.

התוצאה היא פרופיל יתרונות שונה. הונג קונג מציעה קנטונזית כשפת אם, סימנים מסורתיים וקרבה ישירה לגואנגדונג ולמערכת המשפטית והרגולטורית של סין היבשתית. סינגפור מציעה אנגלית כשפת אם, סימנים מפושטים, מנדרינית שנלמדה בבית הספר ומערכת משפטית שאינה תלויה בסין. למשפחה מסין היבשתית הבוחרת היכן להציב את עושרה, הונג קונג עשויה להרגיש קרובה יותר וסינגפור ניטרלית יותר. פרק III של חלק K חוזר לתחרות הזו.

במספרים

מדיניות הדו־לשוניות: שפה שנייה כחובה מ־1966; האנגלית השפה הראשונה של מערכת החינוך מ־1987. הרשמה לכיתה א' בבתי ספר בשפת הוראה סינית: 33% מהשנתון (1967), 13.75% (1977), פחות מ־1% (1983); בוגרי הזרם הסיני האחרונים ב־1986. אוניברסיטת נאניאנג (Nanyang University): לימודים מ־30 במרץ 1956, טקס סיום אחרון ב־16 באוגוסט 1980. מבצע "דברו מנדרינית" (Speak Mandarin Campaign): הושקה ב־7 בספטמבר 1979. סקר האוטובוסים של מרץ 1979: נוסעים סינים השתמשו בניב עם כרטיסנים סינים ב־88.2% מהמקרים, ובמנדרינית ב־3.7%. תלמידי כיתה א' סינים הדוברים בעיקר מנדרינית בבית: 26% (1980), 69% (1989). שפת הבית של התושבים הסינים ב־2020: אנגלית 47.6%, מנדרינית 40.2%, ניבים 11.8%. שפת הבית של כלל התושבים בני חמש ומעלה ב־2020: אנגלית 48.3%, מנדרינית 29.9%, ניבים סיניים 8.7%, מלאית 9.2%, טמילית 2.5%. תושבים שהאנגלית היא שפת הבית העיקרית שלהם ב־2020: 1,735,242, מתוכם 973,515 ציינו את המנדרינית כשפת הבית השנייה ו־229,429 דיברו אנגלית בלבד.[3] Business China: הושק ב־19 בנובמבר 2007.

הערות

1. Ressos, *Genève, place financière internationale*, partie J, chapitre III, והמקורות המובאים שם: הצרפתית השפה העיקרית של 79% מתושבי ז'נבה (2020–2024), אנגלית

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

12% (2024); גרמנית וגרמנית שווייצרית 62% מאוכלוסיית שווייץ; סעיף 5 ל־Constitution of the Republic and Canton of Geneva מיום 14 באוקטובר 2012. ↩

2. Legislative Council Secretariat, Research Office, *Language policy in Singapore*, ISE21/14-15, 23 בספטמבר 2015, legco.gov.hk (נצפה בנובמבר 2026), על מדיניות החינוך הלשוני ה־"biliterate and trilingual" של הונג קונג; Wikipedia, "Languages of Hong Kong" (נצפה בנובמבר 2026), בהפניה למפקד 2021 לגבי תושבים בני חמש ומעלה: שפת הדיבור הרגילה קנטונזית 88.2%, אנגלית 4.6%, מנדרינית 2.3%; יכולת לדבר קנטונזית 93.7%, אנגלית 58.7%, מנדרינית 54.2%. ↩

3. Department of Statistics Singapore, Census of Population 2020, "Resident Population Aged 5 Years and Over by Language Most / Second Most Frequently Spoken at Home, Type of Dwelling and Ethnic Group", data.gov.sg (נצפה בנובמבר 2026): סך הכול 3,596,284; אנגלית 1,735,242; אנגלית בלבד 229,429; אנגלית ומנדרינית 973,515; מנדרינית 1,075,172. לגבי התושבים הסינים: מערך הנתונים d_68860ef451f948e62754a830b6ae5024 ב־data.gov.sg, לעיל. Wikipedia, "Languages of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026), לגבי האחוזים של 2020: אנגלית 48.3%, מנדרינית 29.9%, סינית אחרת 8.7%, מלאית 9.2%, טמילית 2.5%. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.